

Kansalaisopisto-opinnot tukevat maahanmuuttajien kotouttamista

26.2. Sini Teräsahde

Silja Korhonen havaitsi pro gradu -tutkielmassaan, että maahanmuuttajien koulutuksessa kansalaisopiston erityisenä vahvuutena on aikuispedagoginen osaaminen. Henkilökohtaisten lähtökohtien huomioiminen opetuksessa ja yksilöllinen opintojen ohjaus on tärkeää maahanmuuttajan kotouttamista tukemaan tarkoitettussa koulutuksessa. Maahanmuuttajien opiskelua tukee lisäksi kansalaisopistojen opiskelumyönteinen ilmapiiri, joka opiskelijoiden kokemuksen mukaan on humoristinen, ystävällinen ja rauhallinen.

Korhonen teki gradunsa Ahjolan kansalaisopiston JOPEKO-hankkeista, jotka tarjosivat tukea maahanmuuttajille peruskoulun suorittamiseen ja jatkokoulutusmahdollisuuksien parantamiseen. JOPEKO-hankkeissa kansalaisopisto täydensi aikuislukion kurssitarjontaa taide- ja taitoaineiden kursseilla, joita aikuislukiossa muutoin ei olisi tarjolla. Käsiyökurssit toivat opiskeluun monipuolisuutta, toiminnallisuutta ja mielekkyyttä ja mahdollistivat onnistumisen kokemuksia, aikaisemmin hankittujen taitojen esille tuomista ja uusien taitojen ja kiinnostuksen kohteiden hankkimista. Kurseilla oli joustavat opiskelutavat. Opiskelijat saivat itse valita toteutettavat käsiyöprojektit, mikä motivoi ja tuki opiskelutaitojen kehittämisessä.

Maahanmuuttajanuorille kurssit tarjosivat erityisesti mahdollisuuden harjoitella suomen kieltä käytännön tilanteissa. Opiskelijaryhmän pieni koko mahdollisti keskustelemisen oppitunneilla. Keskustelun aiheet liittyivät käsitöiden tekemisen lisäksi yleisemmin opiskeluun, suomalaiseen kulttuuriin ja työllistymiseen.

Kansalaisopiston opetus- ja työskentelytapojen nähtiin tutkimuksessa tukevan tavoitetta integroida maahanmuuttajanuoria suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Iloa ja onnistumisen kokemuksia tuottaessaan käsiyöopinnot edistävät lisäksi opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia.

JOPEKO-hankkeiden koulutuksen nähtiin tutkimuksessa ilmentävän ja edistävän vapaan sivistystyön keskeisiä arvoja: Yksilöllistä tukea tarjoava koulutus edisti koulutuksellista tasa-arvoa. Monikulttuurisessa opiskelijaryhmässä ilmeni arvojen moninaisuutta ja niiden sopuisaa rinnakkaiseloä. Vuorovaikutuksellinen ilmapiiri tuki yhteisöllisyyden kokemusta. Ammattitaitoinen opetus tuotti opiskelijoille voimaantumisen kokemuksia, mikä kasvattaa kohti aktiivista kansalaisuutta.

Korhonen teki tutkimuksensa toimintatutkimuksellisenä tapaustutkimuksena osallistumalla kansalaisopistossa maahanmuuttajille suunnattuun koulutukseen ja pitämällä havainnointipäiväkirjaa näkemästään ja kokemastaan. Lisäksi hän haastatteli opiskelijoita, opettajia ja opinto-ohjaajia.

Korhosen pro gradu -tutkielma ”Aikuispedagoginen osaaminen kansalaisopiston erityisyytenä maahanmuuttajanuorten perusopinnoissa: tapaustutkimus Ahjolan kansalaisopiston Jopeko -hankkeesta” valmistui elokuussa 2017. Pro gradu -tutkielman ohjaajana Tampereen yliopistossa toimi SVV-ohjelmassa vaikuttava professori Anja Heikkinen. Koko pro gradu -tutkielma löytyy Tampereen yliopiston sähköisestä julkaisuarkistosta <https://tampub.uta.fi/handle/10024/102150>.